

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

Dyrekcja i Administracja Wydawnictwa: Ul. Królewska Nr. 5. Telefon: Centrala P. A. T. — 552-80. Redakcja i ekspedycja Ul. Miodowa Nr. 22. Telef. redakcji 11-44-05. Telef. ekspedycji 11-75-28. Kasa czynna od godz. 8 i pół do 1 po pld., w soboty do godz. 12 w pld. Konto czekowe w P.K.O.—730.

Oddziały „Monitora Polskiego”:

BIALYSTOK, Sienkiewicza 27, tel. 15-86; BIELSKO ŚL., Trzeciego Maja 8, tel. 27-32; BRZEŚĆ n. B., Puławskiego 1; BYDGOSZCZ, Grunwaldzka 7, tel. 15-74; GDANSK, Neugarten 27, tel. 240-79; GDYNIA, Świętojańska, Dom P. A. M., tel. 17-20; GRUDZIĄDZ, Mickiewicza 26, tel. 304; KATOWICE, 3 Maja 23, tel. 565 i 1091; KRAKÓW, Mikołajska 32, tel. 10499 i 10500; LUBLIN, Kościuszki 3, tel. 16-57; LWÓW, Akademicka 15, tel. 20 i 45; ŁÓDŹ, Piotrkowska 125, tel. 101-11 i 115-24; ŁUCK, Piłsudskiego 14, tel. 222; POZNAN, Marcinkowskiego 23, tel. 28-57 i 28-58; SOSNOWIEC, Dębińska 11, tel. 11-99; STANISŁAWÓW, Szajnochy 4, tel. 287; TARNÓW, Zabielska 7; TARNOPOL, Pasaż Adlera 8, tel. 90; TORUŃ, Szeroka 41, tel. 263; WILNO, Wileńska 14, tel. 674 i 1785.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 102. Instrukcja Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 7 marca 1933 r. w sprawie komisji dyscyplinarnej i postępowania dyscyplinarnego przeciwko rzecznikom patentowym.

Sprostowanie.

DZIAŁ URZĘDOWY.

—ooo—

Zarządzenia Władz Naczelnych.

—oOo—

102.

INSTRUKCJA MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 7 marca 1933 r.

w sprawie komisji dyscyplinarnej i postępowania dyscyplinarnego przeciwko rzecznikom patentowym.

§ 1. Za wykroczenia przeciw swym obowiązkom zawodowym i uchybienia godności stanu podlegają rzecznicy patentowi karom dyscyplinarnym, określonym art. 243 pkt. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384).

§ 2. Członkowie „Komisji Dyscyplinarnej przy Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej”, ustanowionej art. 243 pkt. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 384), wybierają ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę.

§ 3. Postępowanie dyscyplinarne jest poufne. Orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej zapadają na podstawie oceny dowodów i wyników postępowania.

§ 4. Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej wyznacza z pośród urzędników tegoż Urzędu z wykształceniem prawniczym rzecznika dyscyplinarnego, któremu przysługuje prawo wglądu do akt, oraz obowiązek stawiania wniosków w każdym stadium postępowania.

Komisja dyscyplinarna wydaje uchwały i orzeczenia dopiero po wysłuchaniu zdania rzecznika dyscyplinarnego; przy naradach i głosowaniu komisji rzecznik dyscyplinarny nie może być obecny.

§ 5. Obwiniony może przybrać obrońcę z pośród rzeczników patentowych lub adwokatów.

§ 6. Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przedstawia komisji dyscyplinarnej Prezes Urzędu Patentowego w razie dostrzeżenia lub otrzymania wiadomości o naruszeniu przez rzecznika patentowego obowiązków zawodowych lub uchybieniu godności stanu. We wniosku należy wskazać zarzuty mające być przedmiotem postępowania dyscyplinarnego.

Przed postawieniem wniosku może Prezes Urzędu Patentowego przeprowadzić wstępne dochodzenie celem zbadania sprawy.

§ 7. Odpis wniosku doręcza przewodniczący komisji dyscyplinarnej rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu, oraz wzywa obwinionego do złożenia wyjaśnień na piśmie w ciągu dni 14 od daty doręczenia.

§ 8. Po złożeniu wyjaśnienia przez obwinionego, lub w razie niezłożenia wyjaśnienia w ter-

minie określonym w § 7, komisja dyscyplinarna na posiedzeniu niejawnym, po rozpoznaniu sprawy, wyda uchwałę o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego. W uchwale należy dokładnie oznaczyć zarzuty, mające być przedmiotem postępowania, a odpisy jej doręczyć rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu. Jednocześnie może komisja dyscyplinarna powziąć uchwałę o przeprowadzeniu rozprawy dyscyplinarnej lub też o zarządzeniu śledztwa. Śledztwo przeprowadza wyznaczony przez Prezesa Urzędu Patentowego urzędnik tegoż Urzędu. Stosownie do wyników śledztwa komisja dyscyplinarna wyda uchwałę o przeprowadzeniu rozprawy albo postępowanie dyscyplinarne umorzy.

§ 9. Komisja dyscyplinarna może zawiesić swoje postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowo - karnego, jeżeli orzeczenie komisji dyscyplinarnej jest ściśle uzależnione od wyroku Sądu karnego.

§ 10. Wnioski rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego w sprawie dowodów, przedstawione przed rozprawą, komisja dyscyplinarna rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym.

§ 11. Przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza dzień rozprawy i zawiadamia o tem rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego, tudzież wzywa powołanych do rozprawy świadków i biegłych, a jednocześnie doręcza obwinionemu listę członków kompletu orzekającego.

Po otrzymaniu zawiadomienia o terminie rozprawy może obwiniony i jego obrońca przeglądać akta sprawy z wyjątkiem protokołów posiedzeń niejawnych i sporządzać odpisy.

Obwiniony po doręczeniu mu listy członków kompletu orzekającego może przedstawić komisji dyscyplinarnej wniosek o wyłączenie członków kompletu z uzasadnieniem powodu.

Nieusprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

Rozprawą kieruje przewodniczący, który czuwa nad biegiem postępowania.

58)

ORZECZENIA

Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

—oOo—

ZASADY PRAWNE. *)

—ooo—

PRAWO MATERJALNE OGÓLNE.

Uwłaszczenia.

14) Zastrzeżony w pkt. a) art. 4 ustawy z 20 czerwca 1924 poz. 617 Dz. Ust. warunek: „z prawem odnowienia dzierżawy po terminie na warunkach poprzednich” odnosi się także do umów z terminem dwunastoletnim. (Wyrok z 9.X. 1929 r. L. Rej. 4842/27).

15) Przy żądaniu uwłaszczenia na zasadzie punktu c) art. 4 ustawy z 20 czerwca 1924 poz. 617 Dz. Ust. nie można posiłkować się jako tytułem do uwłaszczenia użytkowaniem ziemi w terminie ustawowym przez spadkodawcę, co ma miejsce jedynie przy uwłaszczaniu na zasadzie punktu a)

*) Powołane w nawiasie przy zasadach prawnych wyroki z motywami zamieszczone są w rocznikach „Zbioru wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego”; wyroki z motywami z r. 1932 ukazują się w roczniku 1932.

Roczniki „Zbioru wyroków” nabywać można w Administracji „Monitora Polskiego”, Warszawa, ul. Królewska 5.

tegoż artykułu. (Wyrok z 30.XII. 1929 r. L. Rej. 1488/28).

16) Pod złoćmi, o których mowa w ostatnim ustępie art. 12 ustawy uwłaszczeniowej z 20 czerwca 1924 poz. 617 Dz. Ust., należy rozumieć takiesame złote, jak i te, o których mówi art. 12 znowelizowanej ustawy uwłaszczeniowej z 19 grudnia 1928 poz. 23/1929 Dz. Ust., t. j. złote w złoćcie, do których ma zastosowanie art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 5 listopada 1927 poz. 855 Dz. Ust. (Wyrok z 24.III. 1930 r. L. Rej. 4928/28).

17) Okoliczność, że dana osoba należy do kategorii t. zw. „jednodworców”, nie nadaje jej jeszcze sama przez się uprawnień z art. 3 ustawy z 20 czerwca 1924 poz. 617 Dz. Ust. (Wyrok z 28.IV. 1930 r. L. Rej. 3857/28).

18) Niepodanie przez władzę przy określaniu ceny nabycia działki w myśl art. 12 ustawy uwłaszczeniowej z 20 czerwca 1924 poz. 617/24 i 23/29 Dz. Ust. podstaw i sposobu obliczenia stanowi istotną wadliwość postępowania. (Wyrok z 29.IX. 1930 r. L. Rej. 3566/29).

19) Ustawa o uwłaszczeniu długoletnich dzierżawców i innych (poz. 617/24 i poz. 254/29 Dz. Ust.) nie ma zastosowania do osób, które wyprowadziły się z użytkowanej ziemi i zarządzają nią tylko przez pełnomocników. (Wyrok z 13.X. 1930 r. L. Rej. 2572/29).

20) Przepis punktu a) ustępu 2 art. 85 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 poz. 341 Dz. Ust. nie ma zastosowania w tym wypadku, gdy władze ziemskie I instancji rozpoznawały sprawę pod rządem jednych przepisów materialnych, natomiast w chwili rozpoznawania sprawy przez II instancję obowiązywały już inne przepisy materialne. (Wyrok z 13.X. 1930 r. L. Rej. 3567/29).

21) Przy żądaniu uwłaszczenia na zasadzie punktu c) art. 4 znowelizowanej ustawy uwłaszczeniowej poz. 254/29 Dz. Ust. również nie można posiłkować się jako tytułem do uwłaszczenia użytkowaniem ziemi w terminie ustawowym przez spadkodawcę, co ma miejsce jedynie przy uwłaszczeniu na zasadzie punktów a) i d) art. 4 teje znowelizowanej ustawy. (Wyrok z 15.XII. 1930 r. L. Rej. 4655/29).

22) Zastrzeżenie co do maksymalnego obszaru użytkowanych gruntów, o którym mowa w punktach c) i d) art. 1 ustawy uwłaszczeniowej z 20 czerwca 1924 poz. 254/29 Dz. Ust., dotyczy użytkowania nie tylko w chwili wniesienia podania o uwłaszczenie, lecz i w terminach, wymienionych w tymże p. c) art. 1, bądź w art. 4. (Wyrok z 8.II. 1932 r. L. Rej. 2333/30).

23) Długoletni dzierżawca, by wykazać prawo do uwłaszczenia z punktu c) art. 4 ustawy z 20 czerwca 1924 poz. 254/29 Dz. Ust., winien udowodnić nie tylko, że dzierżawił dane grunty przed 1 sierpnia 1914 r., lecz również, że posiada je tytułem dzierżawy w chwili wniesienia podania o uwłaszczenie. (Wyrok z 18.II. 1932 r. L. Rej. 4564/30).

24) Domagający się uwłaszczenia na zasadzie art. 1 p. b) ustawy uwłaszczeniowej z 20 czerwca 1924 poz. 617/24 lub 254/29 Dz. Ust., niezależnie od ustalenia, że odpowiadają wymaganiom rosyjskich ustaw o wolnych ludziach, winni udowodnić, że przed datą, wskazaną w art. 3 pomienionej ustawy, dzierżawili te właśnie grunty, które obecnie posiadają, a nie jakiekolwiek inne grunty w majątku tegoż właściciela. (Wyrok z 18.I. 1932 r. L. Rej. 17/31).

—oOo—

§ 12. Rozprawę rozpoczyna odczytanie uchwały, zarządzającej wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, poczem następuje przesłuchanie obwinionego, wezwanych świadków i biegłych, oraz w miarę potrzeby odczytanie protokołów śledztwa, jak również innych ważniejszych dla sprawy akt i dokumentów. Obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu służy prawo wypowiedzenia się co do poszczególnych środków dowodowych i odwodowych, oraz stawiania pytań świadkom i biegłym za zezwoleniem przewodniczącego.

Po zamknięciu postępowania dowodowego następują wywody i wnioski rzecznika dyscyplinarnego tudzież obwinionego i jego obrońcy. Obwiniony ma w każdym przypadku ostatni głos.

Z przebiegu rozprawy dyscyplinarnej sporządza się protokół, który podpisują przewodniczący komisji oraz protokolant.

§ 13. Jeżeli w toku rozprawy ujawni się nowe przewinienie, komisja dyscyplinarna może wydać co do niego orzeczenie tylko za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcy. W braku zgody, należy wszcząć osobne postępowanie.

§ 14. Narada i głosowanie komisji dyscyplinarnej przy rozstrzyganiu sprawy są poufne. Orzeczenia komisji dyscyplinarnej zapadają większością głosów. Przewodniczący głosuje ostatni.

Sentencję orzeczenia sporządza się na piśmie, które podpisują przewodniczący i członkowie komisji.

Sentencję tę ogłasza przewodniczący zaraz po naradzie i głosowaniu.

Odpis orzeczenia, które powinno być opracowane w ciągu ośmiu dni po ogłoszeniu sentencji, doręcza się obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu.

Orzeczenie powinno zawierać: dzień wydania orzeczenia, wymienienie członków komisji dyscyplinarnej, protokolanta i rzecznika dyscyplinarnego, wymienienie imienia, nazwiska i siedziby obwinionego, przedmiot oskarżenia, sentencję orzeczenia, uzasadnienie orzeczenia.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) Dr. F. Zarzycki.

—oOo—

SPROSTOWANIE INSTRUKCJI

z dnia 21 grudnia 1932 r.,

wydanej przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli — w sprawie opłat stemplowych od pism, wiążących się z umowami, zawieranymi przez urzędy państwowe oraz przez zakłady i przedsiębiorstwa państwowe („Monitor Polski” z 1933 r. Nr. 21, poz. 28).

Str. 2, kolumna druga, wiersz 19 od dołu: zamiast „uścić” powinno być „uścić 1%”.

Str. 3, kolumna pierwsza, wiersz 1 od dołu: zamiast „racunkowo” powinno być „rachunkowo”.

Str. 3, kolumna druga, punkt 2) §-u 15 powinien brzmieć: „2) w razie dozwolenia spłaty ratalnej przez Ministerstwo Skarbu względnie przez izbę skarbową (§ 13); wtedy potrącanie opłaty stemplowej odbywa się w terminach, podanych w decyzji Ministerstwa Skarbu względnie izby skarbowej”.

Str. 3, kolumna druga, wiersz 31 od dołu: zamiast „równie” powinno być „również”.

Str. 3, kolumna druga, wiersz 19 od dołu: zamiast „podnieść” powinno być „ponieść”.

Str. 3, kolumna trzecia, wiersz 1 od góry: zamiast „kwestje” powinno być „kwoty”.

Str. 3, kolumna trzecia, ustęp ostatni §-u 16; zdanie pierwsze powinno brzmieć: „Sposób prowadzenia ewidencji w razie zezwolenia na uiszczanie opłaty ratami (§ 13) ustali Ministerstwo Skarbu względnie izba skarbową w każdym przypadku poszczególnym”.

Str. 3, kolumna trzecia, wiersz 49 od góry: zamiast „skarbowej” powinno być „urzędu skarbowego”.

Str. 5, kolumna pierwsza, wiersz 48 od góry: zamiast „sygnacjach” powinno być „asygnacjach”.

Str. 5, kolumna druga, wzór 1, ustęp zaczynający się od wyrazów: „Wysokość opłaty”: zamiast „dodatkiem nadzwyczajnym” powinno być „dodatkiem”.

Str. 6, wzór 4: w nagłówku kolumn 6—8 oraz w nagłówku kolumny 8 zamiast „skarbowej” powinno być „urzędu skarbowego”.

—oOo—

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

—oOo—

Z Kancelarii P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej w towarzystwie Dyrektora Protokołu Dyplomatycznego Pana Romera przyjął wczoraj w godzinach południowych posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego Bułgarii p. Robewa, który wręczył Panu Prezydentowi listy odwoławcze.

W czasie audjencji Pan Prezydent Rzeczypospolitej ofiarował p. Robewowi swą podobiznę z własnoręczną dedykacją.

—oOo—

Z Prezydium Rady Ministrów.

We wtorek dn. 4 b. m. odbyło się w Prezydium Rady Ministrów pod przewodnictwem Pana Prezesa Rady Ministrów A. Prystora posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Ministrów. Przedmiotem obrad były bieżące sprawy gospodarcze, a m. in. sprawa pomocy żywnościowej dla ludności Podkarpacia i Kresów Wschodnich, sprawa akcji obniżenia kosztów targowych i ubojowych oraz sprawa akcji terenowo-budowlanej.

—oOo—

Z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

W dniu 12 b. m. o godz. 9-ej rano w sali konferencyjnej województwa warszawskiego rozpoczęło się zjazd starostów województwa warszawskiego.

—oOo—

Z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Dn. 3-go b. m. przybyła do Warszawy delegacja węgierska w osobach dyrektora Departamentu Ekonomicznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych p. G. Barkociego, radcy Ministerstwa Handlu p. Totha, radcy Ministerstwa Rolnictwa p. Antalffy'ego, dyrektora Węgierskiego Banku Narodowego p. Waldera i wicedyrektora Państwowego Instytutu Eksportowego Rolniczego p. Mangolda. Delegacja węgierska przybyła, celem przeprowadzenia z miarodajnymi czynnikami rokowań w sprawie uproszczenia wymiany towarowej i ustalenia kontyngentów kompensacyjnych.

Wczoraj o godzinie 5-ej popołudniu odbyła się w Izbie Handlowej Polsko-Węgierskiej wspólna konferencja delegacji z zaproszonymi przedstawicielami polskiego przemysłu i organizacji eksportowych. W dniu dzisiejszym w godzinach popołudniowych goście węgierscy byli przyjęci przez P. Wiceministra dr. Fr. Doleżala.

—oOo—

Z Ministerstwa W. R. i O. P.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ogłasza konkurs na jedno stypendjum im. Judyty Jakubowicz, zmarłej w 1829 r., w wysokości 333 zł rocznie, dla niezamożnego ucznia szkoły średniej w Warszawie, bez różnicy wyznania i płci, z zastrzeżeniem praw pierwszeństwa dla niezamożnych uczniów z rodziny fundatorki.

Podania kandydatów ubiegających się o to stypendjum, ze świadectwami niezamożności i zaświadczeniami szkół, do których uczęszczają, oraz, o ile chodzi o krewnych fundatorki — z metrykami urodzenia, stwierdzającymi pokrewieństwo z fundatorką, — winny być nadesłane do dn. 1 maja 1933 r. do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Al. Szucha 25, Wydział Organizacyjno-Prawny).

—oOo—

Z Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

Z dniem 1 kwietnia b. r. wprowadzone zostały w taryfie pocztowej następujące zniżki:

1) dla druków bezadresowych, nadawanych w większych ilościach, w miejsce dotychczasowej

opłaty 5 gr za sztukę, opłaty wynoszą za każde 500 sztuk — 300 groszy. Wprowadzono również specjalny rodzaj druków bezadresowych — ulotek z napisem „dla wszystkich” za opłatą za każde 1.000 sztuk — 500 groszy. Opłata za te druki ma być uiszczana gotówką w urzędach pocztowych przy nadaniu, a nie, jak dotychczas, przez nalepienie znaczków pocztowych;

2) dla próbek towarów i przesyłek mieszanych, jeżeli przesyłki mieszane zawierają tylko druki i próbki towarów, nadawanych jednorazowo w ilościach ponad 100 sztuk, a mianowicie opłata od 101 — 500 sztuk wynosi — 60%, od 501 do 1.000 sztuk — 50%, ponad 1.000 sztuk — 40% opłat za próbki towarów lub przesyłek mieszanych odpowiedniej wagi. Przesyłki te muszą być opłacane gotówką w urzędzie pocztowym przy nadaniu;

3) dla papierów handlowych, próbek towarów i przesyłek mieszanych wprowadzono nową stawkę taryfową do wagi 100 gramów za opłatą 15 groszy;

4) za polecenie przesyłek listowych, zwrotne poświadczenie odbioru i zwrotne poświadczenie wypłaty — wszystko w obrocie wewnętrznym — zniżono opłaty z 60 do 50 groszy.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej.

—oOo—

Na posiedzeniu 47-em Senatu z dn. 25 lutego r. b. **P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Jędrzejewicz**, wygłosił następujące przemówienie:

„Wysoki Senacie! Zarówno na Komisji Budżetowej Senatu, jak i obecnie na plenum, sprawy budżetu Ministerstwa Oświaty, ściśle biorąc, niemal rozpatrywane nie były. Ani cyfra globalna budżetu, ani podział tej sumy pomiędzy poszczególne działy naszej pracy oświatowej nie były kwestionowane. Wnoszę stąd, że te rzeczy najistotniejsze w budżecie zarzutom Wysokiej Izby nie podlegają i że wspólnie rozumiemy, iż w sytuacji, jaka istnieje obecnie w Polsce, zresztą i gdzieindziej, powiększanie sum na budżet oświaty nie jest rzeczą możliwą, gdyż nie byłoby skąd brać na to kwot potrzebnych.

Budżetu naszego niestety nietylko nie można powiększyć, ale musi on być do pewnego stopnia kurczony, jednocześnie zaś oświatowe potrzeby rosną, szczególnie u nas w Polsce w związku z wzrostem liczby dzieci w wieku szkolnym. Łączy się przed nami olbrzymia kwestja niedoboru, niedoboru ilości dzieci objętych przez szkołę. Mamy tych dzieci około 450.000, w tem zaś 100.000 takich dzieci, których objęcie przez izby szkolne byłoby wielką i palącą potrzebą. Nie jesteśmy jednak w stanie tego uczynić. Próbowaliśmy tę sytuację poprawić przez lepszą organizację szkolnictwa, przez odpowiednie usprawnienie pracy nauczycielskiej. To też w tej dziedzinie można sobie postawić pytanie: czy Ministerstwo należycie postarało się o odpowiednie zorganizowanie życia szkolnego, aby przeciwdziałać tej sytuacji i czy nauczyciel czyni wszystko, czego taki stan rzeczy od niego wymaga? Zdaje mi się, że ani w stosunku do Ministerstwa, ani w stosunku do nauczycieli pod tym względem zarzutów być nie może. Reforma ustroju szkolnego, zapoczątkowana przez Ministerstwo ustawą z zeszłego roku, rozwija się należycie. Jesteśmy jednak dopiero w pierwszym stadium jej realizacji, która jest rozłożona na sześć lat. W związku z tem bardzo mnie zdziwiło stanowisko p. sen. Sicińskiego, który zmniejszenie się w szkołach ilości dzieci chłopów i robotników uważa za skutek reformy ustroju szkolnictwa. Zmniejszenie się w szkołach ilości dzieci chłopów i robotników jest związane z tem zjawiskiem, które wszyscy bardzo dobrze znamy. Przypomnijmy sobie czasy nie tak dawne, które wywoływały rozmaite dowcipy i fortepianów, jakie ludność wiejska była wówczas w stanie kupować.

Po okresie tym przyszło stopniowe pogorszenie się sytuacji, która obecnie jest bardzo ciężka. Z tem to, a nie innem zjawiskiem gospodarczym związane jest zmniejszenie się ilości młodzieży wiejskiej w szkolnictwie ogólnokształcącym.

Przejdźmy z kolei do spraw nauczycielskich, które ostatni mówca p. sen. Sieńko był łaskaw poruszyć. O ile chodzi o dodatki mieszkaniowe, mam nadzieję, że wkrótce doprowadzę tę rzecz do pomyślnego końca.

Co się tyczy pragmatyki nauczycielskiej, Muszę z naciskiem podkreślić to, co już mówiłem na zjeździe Związku nauczycielskiego, iż bardzo mi zależy na tem, ażeby nauczyciel polski, który rzeczywiście znajduje się w warunkach materialnych nienajlepszych, miał za to moralne warunki mo-